

שאלות שכדאי לשאול

את סבא. סבתא כשכותבים עבודת שורשים

היי,

שמי טובי שטרובך ואני כותבת סיפורי חיים ובלשית שורשים. אני עוזרת לאנשים ומשפחות לחקור את אילנות היוחסין שלהם ואת ההיסטוריה המשפחתית. הרבה פעמים, כשאני פוגשת במספרים ומספרות, הם לא מאמינים שיש להן. "סיפור" או אפילו שהסיפור שלהן. חשוב ומעניין משהו. זה תמיד מפתיע (ונעים) להבין, שכן, קורות החיים שלהן. מעניינים את שאר בני המשפחה. לפעמים קורה אפילו, שדור הילדים והילדות או אפילו זה של הנכדים והנכדות לומדות. על עצמן. משהו חדש. למשל, שאת האהבה לטבע ירשו מסבא, או את יכולת ההתארגנות מסבתא...

ריכזתי עבורכן. שאלות שממש כדאי לשאול את סבא. סבתא. אולי לא הכול יהיה נכון לשאול את הסבא. סבתא הספציפיים שלכן. לכן אני מציעה שתעברו מראש על הרשימה ותסמנו את השאלות הרלוונטיות. אולי כדאי גם שלפני כן תתייעצו עם הורכים.

לבסוף, השארתי מקום לכתוב שאלות נוספות שאולי תרצו לשאול.

ומשהו אישי – הפעם היחידה שסבתא שלי סיפרה לנו במשפחה מה קרה לה בזמן השואה הייתה לי, כשהייתי בת 12 וראיינתי אותה. כך שיש לכן. חלק ממש חשוב בתייעוד וכתובת הסיפור המשפחתי.

תהנו.
טובי

לפני שמתחילות. את הריאיון
(כן, גם עם סבא וסבתא) חשוב:

הכנות לריאיון

כדאי לבקש מהן.
מראש שיכינו את
החומרים הרלוונטיים
שיש ברשותן. תמונות,
מסמכים ואפילו חפצים.

לתאם מראש את מועד הריאיון (יום ושעה), את המקום (שיהיה נעים ונוח), ואפילו את שעת הסיום.

הכינו דפים לכתיבה, וקלמר עם עפרונות מחודדים, עטים ומרקרים.

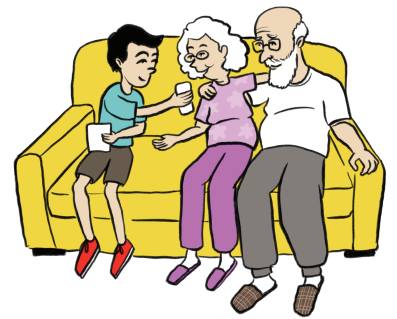
מומלץ להקליט את הריאיון. יש לכן. טלפון חכם? אז הרשמוקול יעשה את העבודה או חצובה ומצלמת הנייד יכולים להיות מעולים לצורך העניין.

2. אם אחת מהשאלות מעוררת במרואיינת אי נוחות – פשוט דלגו והמשיכו לשאלה הבאה.

1. אם אתם מראיינים גם את סבתא וגם את סבא, עדיף שתראיינו כל אחד מהם בנפרד (בלי להעליב אף אחד).

שני טיפים חשובים לפני שמתחילות.ים!

זכורים לך סיפורים מיוחדים מאבא ואמא? האם זכורים לך שירים וסיפורים שהם נהגו לשיר ולספר?

מה היה שמם של סבך וסבתך? האם פגשת אותם? מה אתה זוכר מהם?

מתי נפטרו סבא וסבתא שלך, והאם אתה יודע היכן נקברו?

על אילו בני משפחה אתה יכול לספר לי? האם ידועים לך פרטים נוספים על בני דורות קודמים?

כמה אחים ואחיות יש לך? מתי ואיפה נולדו?

מתחילים עם שאלות שהן מעין תעודת זהות:

מה שמך המלא?

תאריך הלידה (הלועזי והעברי, אם ידוע)

היכן נולדת?

מה משמעותו ומקורו של שם משפחתך?

האם שונה שם המשפחה בעבר? מדוע?

האם היה לך כינוי בילדותך?

איזו שפה דיברו בבית בו גדלת?

מה שמם של הורייך?

מה היה הרקע ההיסטורי בו גדלתם?
(כגון: שואה, מבצעי עלייה, מלחמות...)

מה אהבת לעשות בילדותך?

האם היו לכם בבית מנהגים מיוחדים
שזכורים לך במיוחד? מאכלים
מיוחדים? אירועים מיוחדים?

האם וכיצד חגגתם בר.בת מצווה?

השכלה – באילו בתי ספר למדת?
מה למדת? האם הלכת לאוניברסיטה?

איזה חג אהבת במיוחד כשגדלת?
מדוע?

האם השתייכתם לארגון או תנועה בארץ?

מה היה חלום הילדות שלך? הגשמת אותו?

האם שירתת בצבא? אם כן – היכן ובאיזה תפקיד?

באילו מלחמות השתתפת?

האם יש אירוע מיוחד מתקופה זו הזכור לך במיוחד?

היכן גדלת?

מי היו חבריך?

באילו משחקים שיחקת אז?

האם יצאתם לטיולים או לפעולות בתנועה? איזו תנועת נוער?

האם אתה מתגעגע.ת למקום בו גדלת? תארי לי אותו מבחינת
נוף, מראה כללי, השכונה שלך או הרחוב, אקלים ותושבים.

האם שמרת על קשרים לאחר שעזבתם את מקום מגוריכם?
אם כן, כיצד?

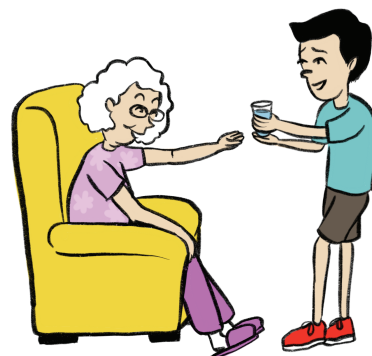
בת.בן כמה היית כשהמשפחה עלתה ארצה?

מה היה מסלול העלייה?

האם יש סיפורים מיוחדים מהעלייה? מה היה המקום הראשון
אליו הגעתם בארץ?

כיצד היתה פגישתך הראשונה עם ארץ ישראל?

טיפ של אלופות.ים!

תציעו לסבא. סבתא לעשות הפסקה
להתרעננות, תשאלו אם להביא לה.לו כוס
מים, ותבקשו לטעום מפרוסת העוגה
שהכינו לכבודכן.ם. אל תשכחו להגיד תודה!

מהו עיסוקך? מקום עבודתך?

יש לך תחביבים? מה אתה אוהבת לעשות?

האם אתה זוכרת את היום בו נולדת?
מה זכור לך?

היכן היית כשנולדת?

מי בישר לך? מה הרגשת?

איך הרגשת כשראית אותי לראשונה? מה
אתה זוכרת מאותו הרגע?

מה אתה מאחלת לי לשנת ברית המצווה?

מקום לכתיבת שאלות משלכם

מתי ואיך הכרת את סבא.סבתא?

מה הכי מצא חן בעיניך בהב?

מתי החלטת להתחתן? איך היתה הצעת הנישואים?

מתי והיכן התחתנתם?

מה לבשת בחתונה?

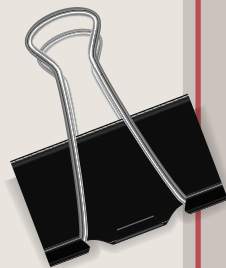
מי השתתף בחתונה?

אילו מתנות היה מקובל להביא אז?

כמה ילדים נולדו לכם? ומה המקור לשמותיהם?

האם יש אירוע משמעותי בחיי המדינה שלקחת בו חלק?

האם יש סוד שאתה יכולה לחלוק איתי?

שאלות שלכם

Blank lined area for writing questions.

ולסיום: ספר לי אגדת עם
ששמעת בילדותך או שיר
שאתה זוכרת מהימים ההם,
לא חייב להיות בעברית.

סיכום אישי

Blank lined area for writing a personal summary.

